

Приложение № 5 към чл. 4, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда

ДО
МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА
СРЕДА И ВОДИТЕ

УВЕДОМЛЕНИЕ

за инвестиционно предложение

от Д. П. – Изпълнителен директор на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“ (ДП РАО)

Пълен пощенски адрес: гр. София, бул. „Г. М. Димитров“ №52А, ет.6

Телефон, факс и e-mail:

Факс: 02/962 50 78

Телефон: 02/ 9035 100

E-mail: info@dprao.bg

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

Уведомяваме Ви, че Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“, има следното инвестиционно предложение: **„Извеждане от експлоатация на съоръжение за управление на РАО в Специализирано поделение „Постоянно хранилище за радиоактивни отпадъци – Нови хан“**

Характеристика на инвестиционното предложение:

1. Резюме на предложението:

(посочва се характерът на инвестиционното предложение, в т.ч. дали е за ново инвестиционно предложение и/или за разширение или изменение на производствената дейност съгласно приложение № 1 или приложение № 2 към Закона за опазване на околната среда (ЗООС))

СП „ПХРАО - Нови хан“ е разположено край село Нови хан, община Елин Пелин, Лозенска планина. То е изградено в края на 50-те и началото на 60-те години на XX век в съответствие с действащото в страната законодателство. Хранилището е предназначено да приема радиоактивните отпадъци, които се получават в резултат на използване на радиоактивни източници в медицината – за диагностика и лечение, в промишлеността, в науката и образованието.

С Разпореждане 898/23.05.1961г. на МС хранилището се счита за „обект с национално значение“ по смисъла на ЗУТ.

СП „ПХРАО - Нови хан“ представлява многобарьерно инженерно съоръжение, състоящо се от отделни хранилищни единици, предназначени първоначално за погребване, а след 2000 г. статута им е изменен за временно съхраняване на радиоактивни отпадъци (РАО). Всички съоръжения са предназначени само за ниско- и средноактивни РАО, които се получават от индустрията, медицината, научни изследвания и други дейности, свързани с използването на радиоактивни изотопи. Съоръженията не са предназначени за РАО от ядрено-горивния цикъл на АЕЦ „Козлодуй“, и в тях никога не са били разполагани такива отпадъци.

Във връзка с изпълнение на плана за действие към Националната стратегия за управление на отработено ядрено гориво и радиоактивни отпадъци, след 2025 г. трябва да започнат реални дейности по поэтапното извеждане от експлоатация на съоръжения в СП „ПХРАО - Нови хан“. Предвижда се изменение на част дейността на СП „ПХРАО-Нови хан“, като съхранението на РАО се измества в поделенията на ДП РАО разположени на площадката на АЕЦ-Козлодуй.

Съоръженията Приемно-подготвителен и лабораторен комплекс (ППЛК) и Гореща камера (ГК) ще останат в експлоатация за приемане на източници на йонизиращо лъчение (ИЙЛ) от ядрени приложения в страната, като ще продължи изпълнението на дейностите съгласно издадените лицензии – входящ контрол, характеризиране, демонтаж, преупаковане, капсулиране, дезактивация, радиохимични анализи, подготовка за транспорт, дейности свързани с радиационния мониторинг и др.

Хранилищните единици, които ще бъдат изведени от експлоатация са разположени в Контролираната зона на обособена самостоятелна територия, която ще бъде освободена от регулаторен контрол и няма да възпрепятства изпълнението на другите дейности на обекта.

Основна цел е условно освобождаване от регулаторен контрол на площите, на които са били разположени хранилищните единици.

След получаване на заповед за освобождаване от регулаторен контрол от Председателя на АЯР, освободената площ, ще се използва за други цели. Съществено предимство е и изградената пътна инфраструктура и близост до две населени места. Не на последно място е и изчистената собственост на площадката, т.е. липса на необходимост от издирване на наследници. Тази стратегия за повторно използване на освободените площи предполага дългосрочна финансова възвръщаемост на инвестициите.

Инвестиционното предложение не попада в обхвата на дейности по Приложения № 1 и № 2 от Закона за опазване на околната среда.

2. Описание на основните процеси, капацитет, обща използвана площ; необходимост от други свързани с основния предмет спомагателни или поддържащи дейности, в т.ч. ползване на съществуваща или необходимост от изграждане на нова техническа инфраструктура (пътища/улици, газопровод, електропроводи и др.), предвидени изкопни работи, предполагаема дълбочина на изкопите, ползване на взрив:

През първия етап, който е стартирал през 2016г., по който се работи и към настоящия момент, се освобождават всички хранилищни единици, като извлечените отработени закрити радиоактивни източници (ОЗРИ) и РАО се характеризират, сортират, кондиционират, опаковат и се подготвят за транспорт. Получените опаковки с РАО се транспортират със специализирано транспортно средство в СП „РАО - Козлодуй“ за последващо управление. Всички дейности се изпълняват по одобрени от АЯР и доказани в практиката технологии при изпълнение на условията на издадената Лицензия за експлоатация.

Във връзка с извеждането от експлоатация на хранилищата за РАО е разработен план, отговарящ на разпоредбите на чл. 6 и чл.11 от Наредба за безопасност при извеждане от

експлоатация на ядрени съоръжения и чл. 60 (2) от Наредба за реда за издаване на лицензии и разрешения за безопасно използване на ядрената енергия.

На втория етап, след освобождаване на съответното хранилище се извършва подробно радиационно обследване и картографиране на замърсяванията на строителните конструкции, оценява се дълбочина на проникване на замърсяването в бетона, вземат се проби от локализираните замърсени участъци за определяне на нуклиден състав и специфична активност. Тази оценка е необходима за да се разработят методите, които ще се прилагат за дезактивация на повърхностите, техническите средства, които ще се използват и личните предпазни средства необходими за защита на персонала.

За да се предотврати проникване на замърсяване в дълбочина в бетона, локализираните замърсени повърхности ще се обрушват механично до чисто, като се използват локални вентилационни системи за предотвратяване разпространението на замърсен прах към околната среда. В зависимост от дълбочината на замърсяване, могат да се приложат механизирани фрези за сваляне на повърхностния слой бетон с принудително изсмукване на отделения материал или ще се търсят други инженерни решения. Демонтаж на строителните конструкции към настоящия момент не се предвижда, запазва се изградената инфраструктура, като пътища, подходи, оградни съоръжения и др. Временните навеси се премахват след напълно изчистване до нива за освобождаване от регулиране на клетките на съответното хранилище. Генерираните от дезактивацията замърсени строителни отпадъци ще се управляват по същия начин, както се управляват РАО до момента и получените опаковки ще се транспортират със специализирано транспортно средство в СП „РАО - Козлодуй“.

Извеждането от експлоатация на хранилищата, разположени на площадката на СП „ПХРАО - Нови хан“ ще се осъществява независимо едно от друго. Това е възможно поради относителна самостоятелност на хранилищата по отношение на физическо разделяне, технология, радиационна защита и мониторинг и т.н. Площта на която ще се реализират дейностите е 18,2 дка, част от общата площ на обекта, която е 42,5 дка.

Програмата за радиационен мониторинг, в която е описан обема на контрола, контролираните параметри и контролни точки на работна и околна среда се съгласува с Национален център по радиобиология и радиационна защита към Министерството на здравеопазването, в изпълнение на изискване на чл.72 на Наредбата за РЗ.

След приключване на тези етапи, ще се извърши окончателното радиационно обследване и ремедиация на освободената територия, и ще се подаде заявление в АЯР за условно освобождаване от регулаторен контрол.

3. Връзка с други съществуващи и одобрени с устройствен или друг план дейности в обхвата на въздействие на обекта на инвестиционното предложение, необходимост от издаване на съгласувателни/разрешителни документи по реда на специален закон, орган по одобряване/разрешаване на инвестиционното предложение по реда на специален закон:

СП „ПХРАО-Нови хан“ е ядрено съоръжение, и като такава подлежи на регулаторен контрол по смисъла на ЗБИЯЕ. ДП РАО за обект СП „ПХРАО-Нови хан“ има издадени Лицензии и Разрешения от Агенцията за ядрено регулиране за осъществяване на дейността, включително и дейностите по извеждане от експлоатация на хранилищата, ще се изпълняват под регулаторния контрол на АЯР.

Съгласно Стратегията за управление на отработено ядрено гориво и радиоактивни отпадъци до 2030г. на Р. България, актуализирана в съответствие с Директива 2011/70/Евратом, реалните дейности по извеждане от експлоатация на съоръжения в СП „ПХРАО-Нови хан“ трябва да

стартират през 2025г.

Местоположение:

СП „ПХРАО - Нови хан“ е на 35 km югоизточно от София (около 15 km от околоръстния път на София) и на не по – малко от 4,5 km от най близкото населено място - с. Нови хан на север. Други най - близки селища са с. Крушовица на 4,6 km на изток и с. Габра на 5,1 km на юг.

Площадката на хранилището е с площ от 42,5 дка. Разположена е до вододелен хребет от средния дял на Лозенската планина. Локализирана е в средната ѝ част, на около 3 km североизточно от най-високия ѝ връх Попов дял, в местността Чуките между селата Габра и Нови Хан.

СП „ПХРАО - Нови хан“ не попада в границите на Европейската екологична мрежа Натура 2000 и в непосредствена близост до специализираното поделение няма защитени зони или чувствителни територии. Изпълнението на планираното инвестиционно предложение „Извеждане от експлоатация на съоръжение за управление на РАО в Специализирано поделение „Постоянно хранилище за радиоактивни отпадъци – Нови хан“, няма да доведе до увеличение на емисии изхвърлени в околната среда, по време на дейността по извеждане. Съответно при спазване на указаните мерки и изисквания на инвестиционния проект, не се очаква дейностите във връзка с ИП да засегнат защитени територии, обекти на културното наследство, или да доведат до негативно трансгранично въздействие.

СП „ПХРАО - Нови хан“ не причинява никакво замърсяване и предприятието не е повлияло негативно на физическата и жизнени среди на района. Дейността му не влияе на здравния статус на населението. Всички дейности на СП „ПХРАО – Нови хан“ са в синхрон с нормативните изисквания и Европейски препоръки.

За целите на инвестиционното предложение не се налага промяна на съществуващата пътна инфраструктура или изграждане на нови пътни връзки. Ще се използва налична пътна инфраструктура. Пътният достъп до СП „ПХРАО - Нови хан“, се осъществява от местен път, с който имотът граничи.

На този етап няма информация относно съществуващи планове за промяна за в бъдеще на използване на земите в съседство с територията на разглежданото инвестиционно предложение, които могат да бъдат засегнати от предложението. Реализацията на дейността не предвижда засягане и оказване на въздействие върху околните терени.

Площадката на СП „ПХРАО- Нови хан“ не попада, не е в близост и не предвижда засягане на защитени територии, по смисъла на Закона за защитените територии, както и на други чувствителни и уязвими зони, санитарно-охранителни зони около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване или други защитени територии или обекти.

5. Природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията:

Разрешително за водовземане - Решение № 4257/22.07.2024 г. за продължаване срока на действие и изменение на разрешително за водовземане от подземни води №11510208/21.04.2008 г., последно изменено и с продължен срок на действие с Решение №2588/11.02.2019г., издадено от Басейнова дирекция „Дунавски район“- гр. Плевен.

Цели на водовземането: Самостоятелно питейно-битово водоснабдяване, когато отнетата вода се използва за питейно-битови цели.

Разпределение на разрешеното водно количество: а) Денонощно: до 4.033 m³ б) Годишно: до 1475 m³.

Водоснабдяването на обекта се извършва посредством подземна бетонова каптажна шахта. От

нея чрез преливна тръба водата се насочва гравитачно към събирателна шахта в помпена станция. Помпите тласкат водата до напорен резервоар, от където гравитачно достига до площадката на СП „ПХРАО - Нови хан“.

Монтирано е водомерно устройство на тръбата след събирателната шахта в помпената станция.

6. Очаквани вещества, които ще бъдат емитирани от дейността, в т.ч. приоритетни и/или опасни, при които се осъществява или е възможен контакт с води:

По време на извеждане от експлоатация на съоръжения в специализираното поделение, не се очаква емитиране на вещества, при които се осъществява или е възможен контакт с води.

В района на инвестиционното предложение няма разположени обекти със специфичен санитарен статус или подлежащи на здравна защита. Най-близките санитарно-охранителни зони са около общинските водоземни съоръжения на питейно-битово водоснабдяване. Същите остават на значително отстояние от имота и той не попада в обхвата на зони I, II и III на СОЗ.

7. Очаквани общи емисии на вредни вещества във въздуха по замърсители:

По време на етапите от извеждане на ИП, не се очаква замърсяване на атмосферния въздух. Предвидената дейност, заложена в инвестиционното намерение няма да окаже негативно въздействие върху биоразнообразието в посочения район.

8. Отпадъци, които се очаква да се генерират и предвиждания за тяхното третиране:

Всички отпадъци, генерирани при извеждане от експлоатация на обекта, ще се съхраняват и управляват, съгласно изискванията на Наредба за безопасност при управление на радиоактивните отпадъци и Закона за управление на отпадъците (ЗУО).

Радиоактивните отпадъци (РАО) в СП „ПХРАО - Нови хан“ се управляват в зависимост от крайната точка – освобождаване от регулиране, последващо управление в другите специализирани поделения на ДП РАО и погребване в НХРАО. Кондициониране и опаковане за дългосрочно съхранение на предвидените за сондажно и геоложко погребване отработени закрити радиоактивни източници (ОЗРИ) до изграждане на национални хранилища за този тип отпадъци, като съхранението ще се извършва в поделенията на ДП РАО в Козлодуй.

Конвенционалните (нерадиоактивни) отпадъци, получени в процеса на ИЕ се управляват, съгласно Закона за управление на отпадъците (ЗУО). Предаването за по-нататъшно третиране на отпадъците, ще се извършва само въз основа на писмен договор с лица, притежаващи документ по чл.35 от ЗУО за отпадъци със съответния код, съгласно Наредбата № 2 от 23.07.2014г. за класификация на отпадъците. За управление на отпадъците, генерирани по време на извеждането ще бъдат осигурени условия за безопасното им съхранение на територията на обекта, до предаването им за последващо третиране/обезвреждане.

Нерадиоактивни отпадъци, които биха могли да се генерират по време на реализиране на ИП са :

- Битови отпадъци с код за отпадък 20 03 01;
- Опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества – с кода за отпадък 15 01 10* ;
- Дървесина, различна от упоменатата в 20 01 37 – код за отпадък 20 01 38;
- Хартия и картон -с код за отпадък 20 01 01;
- Пластмаси -с код за отпадък 20 01 39.

На този етап няма точна информация за количествата отпадъци, които се предвижда да бъдат генерирани.

9. Отпадъчни води:

Както и до момента, формираните битово-фекални отпадъчни води, ще се отвеждат в съществуваща водоплътна изгребна яма, поради липса на канализационна мрежа в района. Ямата се обслужва (изпомпва, почиства и т.н.) ежемесечно от оператор на база сключен договор. Очакваното средно годишно количество на отпадните води е около 800 m³. Освен битово-фекални води не се очаква формиране на друг вид отпадъчни води.

10. Опасни химични вещества, които се очаква да бъдат налични на площадката на предприятието/съоръжението, както и капацитета на съоръженията, в които се очаква те да са налични:

В съответствие с изискванията на чл. 6, ал. 1 на Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, инвестиционното намерение не ползва при извеждане от експлоатация на хранилищата опасни химически продукти и химични вещества, които да създадат риск за околната среда и човека. Инвестиционното намерение не попада и не се оценява като обект с нисък или висок рисков потенциал, в съответствие с критериите по приложение № 3 към ЗООС. Инвестиционното предложение не предполага риск от малки или големи аварии и/или бедствия.

По време на извеждане от експлоатацията на хранилищата, не се предвижда използване и съхраняване на опасни вещества от Приложение № 3 към ЗООС.

Моля да ни информирате за необходимите действия, които трябва да предприемем, по реда на глава шеста от ЗООС.

Прилагам:

1. Документи, доказващи обявяване на инвестиционното предложение на интернет страницата на възложителя, ако има такава, и чрез средствата за масово осведомяване или по друг подходящ начин съгласно изискванията на чл. 95, ал. 1 от ЗООС.

✓ Копие от публикацията на обявата, качена на интернет страницата (dpraо.bg) на Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“.

2. Документи, удостоверяващи по реда на специален закон, нормативен или административен акт права за инициране или кандидатстване за одобряване на инвестиционно предложение.

✓ Лицензия серия Е № 5501 от 12.07.2019 година за експлоатация на ядреното съоръжение.

3. Други документи по преценка на уведомятеля:

- ✓ Скица № K06789/25.01.2012г в мащаб 1:10000;
- ✓ Снимка на участъка от площадката, който се предвижда да бъде условно освободен от регулаторен контрол по ЗБИЯЕ;
- ✓ Копие на Разпореждане 898/23.05.1961г. на МС, с което хранилището се счита за „обект с

национално значение“ по смисъла на ЗУТ.

4. Електронен носител - 1 бр.

Желая писмото за определяне на необходимите действия да бъде получено чрез лицензиран пощенски оператор.

Дата: 20.08.2024 г.

Уведомител: /п./

/Изпълнителен директор на ДП РАО/